

PATVIRTINTA
AB „Lietuvos veislininkystė“
Valdybos posėdžio 2023 m. balandžio d.
Protokolu Nr.

AB „Lietuvos veislininkystė“ kodas 302705528
Tilžės g. 335, Sutkūnų kaimas, Šiaulių rajono savivaldybė

METINIS PRANEŠIMAS 2022 m.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. balandžio 6 d. nutarimu Nr. 398 „Dėl sutikimo reorganizuojant akcinę bendrovę „Marijampolės regiono veislininkystė“ ir akcinę bendrovę „Šiaulių regiono veislininkystė“ bei vykdant Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministro 2011 m. gruodžio 13 d. įsakymą Nr. 3D-915 „Dėl AB „Šiaulių regiono veislininkystė“ ir AB „Marijampolės regiono veislininkystė“ reorganizavimo, AB „Šiaulių regiono veislininkystė“ buvo sujungta su AB „Marijampolės regiono veislininkystė“, kurios po reorganizavimo kaip juridiniai asmenys baigė savo veiklą, o vietoje minėtų bendrovių 2012 m. sausio 2 d. buvo įsteigta AB „Lietuvos veislininkystė“ (toliau – Bendrovė), kuriai po reorganizavimo perėjo visas reorganizuotų bendrovių turtas, teisės ir pareigos.

AB „Lietuvos veislininkystė“ buveinės adresas Tilžės g. 335, Sutkūnų kaimas, Šiaulių rajono savivaldybė, Marijampolės skyriaus adresas Trakėnų g. 14, Trakiškių kaimas, Marijampolės savivaldybė, tel. 841 589071, 841 507100, 834 394111, el. paštas info@veislita.lt, marijampole@veislita.lt.

Pranešimas parengtas už laikotarpį nuo 2022 m. sausio mėn. 1 d. iki 2022 m. gruodžio mėn. 31d.

Bendrovės veiklos strateginiai tikslai:

1. Veiklos efektyvumo ir produkto pridėtinės vertės didinimas.
2. Bendrovės veiklos modernizavimas ir optimizavimas.
3. Optimalus žmogiškųjų išteklių panaudojimas ir išsaugojimas.

Bendrovės misija - vykdyti kokybišką veislinių buliukų atranką ir įvertinimą pagal produktyvumą, o geriausiai įvertintus bulius kuo plačiau panaudoti Lietuvos galvijų augintojų bandų spartesniam gerinimui.

AB „Lietuvos veislininkystė“ vizija – išlikti konkurencinga, pelningai dirbančia bulių spermos pardavimo rinkos lydere Lietuvoje.

Pagrindinė Bendrovės produkcija yra veislinių bulių sperma. Tai specifinė prekė, kurios gamyba yra pilnai kompiuterizuota. Buliai reprodكتورiai, iš kurių imama ir gaminama sperma yra laikomi Šiaulių padalinyje. Marijampolės skyriuje taip pat laikomi veisliniai buliukai (eleveras), penimi buliai ir kuiliai reprodكتورiai.

Bendrovėje spermos gamybos sąlygos, dirbant su naujausia technologine įranga, pilnai atitinka ES reikalavimus.

AB „Lietuvos veislininkystė“ aktyviai dalyvaudama Lietuvoje veisiamų galvijų veislių selekcinėse programose vykdydama, stengiasi užtikrinti įvairiausio produktyvumo lygio gyvulių augintojų bandų poreikių patenkinimą.

Gyvulių veislininkystė – tai specifinė veiklos sritis. Pagal šiuo metu veikiančią vertinimo sistemą buliaus palikuonių patikimi rezultatai gaunami tik po 4,5 – 5 metų. Bulių vertinimas – tai ilgas ir procesas.

Ilgalaikiams Bendrovės tikslams pasiekti keliami specifiniai reikalavimai:

1. Veislės gerinimas vyksta per aktyvią populiacijos dalį, kurią sudaro kontroliuojami gyvuliai. Šiuo metu kontroliuojama apie 56,6 proc. galvijų populiacijos (reikėtų kontroliuoti apie 80 – 90 proc.).
2. Iš kontroliuojamų bandų atrenkami patys produktyviausi, sveiki, užkrečiamų ir paveldimų ligų atžvilgiu, gero eksterjero, tipiški gyvuliai – būsimų bulių motinos, kurios pagal individualų parinkimą poruojamos su geriausiais tuo metu įvertintais buliais.
3. Gimę buliukai, tipiški veislei, be eksterjerinių trūkumų ir sveiki paliekami auginti veislei. Esant ribotam bulių motinų skaičiui, susidaro problema atrinkti reikiamą buliukų skaičių, tinkantį tolimesniam auginimui ir tikrinimui. Be to, kasmet įsivežama iš užsienio pačios naujausios genetikos perspektyviausių tėvų iki 20 proc. jaunų buliukų.
4. Buliukai, sulaukę 12 – 14 mėn. yra pradedami naudoti spermos gamybai ir tie buliai, kurių sperma atitinka keliamus reikalavimus, yra paliekami tolimesniam naudojimui. Sukaupus keletą tūkstančių dozių, 1000 dozių yra panaudojama buliaus vertinimui pagal palikuonių paveldimąsias savybes. Šis procesas užtrunka 4,5 – 5 metus.
5. Buliai, po įvertinimo gavę indeksą žemiau 100, laikomi populiacijos blogintojais ir tokiu atveju bulius bei jo sperma yra brokuojami, o buliai gavę indeksą virš 100 - naudojami tolimesniam bandų gerinimui. Ši taisyklė netaikoma genofondinių veislių buliams.

Veislinių ir penimų bulių bei kuilių aprūpinimui savos gamybos pašarais naudojama 188 ha žemės ūkio naudmenų, tame skaičiuje 46 ha Marijampolės skyriuje. Šiuose plotuose auginamos grūdinės kultūros bei daugiametės žolės šienai. Bendrovė pilnai apsirūpina savos gamybos pašarais ir dalį grūdų parduoda.

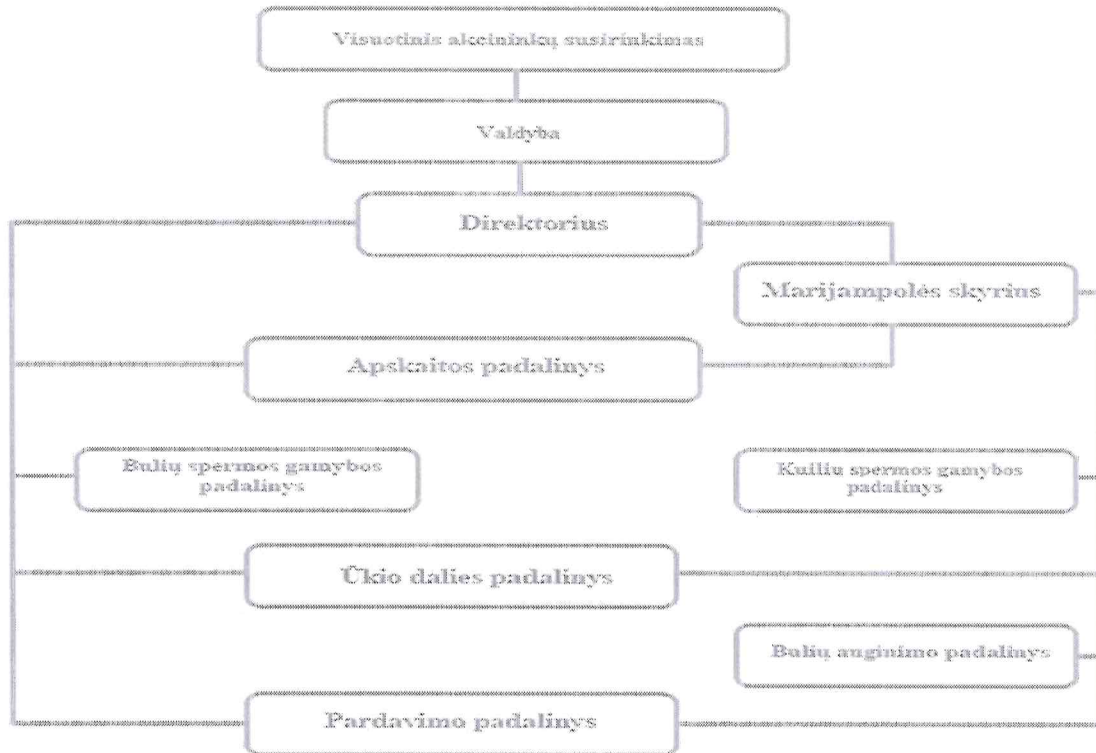
Papildoma Bendrovės veikla yra ūkininkų, bendrovių ir sėklintojų aprūpinimas eksploatacinėmis medžiagomis (movos, pirštinės, pieno filtrai), gyvulių, augalininkystės produkcijos, paslaugų pardavimas. Bendrovė, siekdama patenkinti smulkiųjų kiaulių augintojų poreikius, parduoda Marijampolės skyriuje laikomų kuilių reproduktorių spermą.

AB „Lietuvos veislininkystė“ įstatinis kapitalas yra 1206303 Eur. Valstybei priklausanti kapitalo dalis – 1193642 Eur, arba 98,95 procentai viso Bendrovės įstatinio kapitalo, kitiems akcininkams priklausanti kapitalo dalis – 12661 Eur, arba 1,05 procentai viso Bendrovės įstatinio kapitalo. Valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytoja yra Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija. Bendrovės įstatinis kapitalas padalintas į 4159664 paprastąsias vardines akcijas. Akcijos nominali vertė - 0,29 Eur. Valstybę atstovaujantiai Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijai priklauso 4116005 akcijos ir 43659 akcijos priklauso smulkiesiems akcininkams, kurių 2022-12-31 buvo 135 (vienas šimtas trisdešimt penki) asmenys. AB „Lietuvos veislininkystė“ visos akcijos yra nematerialios. Jos fiksuojamos įrašais akcininkų asmeninėse vertybinių popierių sąskaitose. Bendrovės akcijų asmeninės vertybinių popierių sąskaitos tvarkomos vertybinių popierių rinką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Kiekviena akcija ją turinčiam akcininkui Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime suteikia vieną balsą. Bendrovės akcininkų turtines ir neturtines teises ir pareigas nustato Akcinių bendrovių įstatymas ir kiti Lietuvos Respublikos teisės aktai.

Bendrovės Šiaulių padalinyje yra įmonės administracija, bulių spermos gamybos, apskaitos, pardavimų ir pagalbinių ūkio padaliniai, o Marijampolės skyriuje - kuilių spermos gamybos, bulių auginimo, pardavimų ir pagalbinių ūkio padaliniai. Per ataskaitinį laikotarpį Centriniam Šiaulių padalinyje buvo vykdoma bulių spermos gamyba bei prekyba, pašarų gamyba. Marijampolės skyriuje – veislinių bei penimų buliukų auginimas, kuilių spermos gamyba, o taip pat bulių ir kuilių spermos prekyba, pašarų gamyba.

AB „Lietuvos veislininkystė“ valdymo organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, kolegialus valdymo organas – valdyba. Bendrovės vienasmenis valdymo organas – Bendrovės direktorius.

1 pav. Bendrovės valdymo - organizacinė struktūra:

Per ataskaitinį 2022 m. laikotarpį įvyko trys visuotiniai akcininkų susirinkimai. Neeiliniame akcininkų susirinkime, kuris įvyko 2022 m. vasario 3 d., buvo išrinktas AB „Lietuvos veislininkystė“ naujas nepriklausomas valdybos narys Giedrius Palubinskas.

Eiliniame akcininkų susirinkime, kuris įvyko 2022 m. balandžio 26 d., buvo susipažinta su AB „Lietuvos veislininkystė“ 2021 m. metiniu pranešimu, susipažinta su nepriklausomo auditoriaus ataskaita ir auditoriaus išvada, buvo patvirtintas AB „Lietuvos veislininkystė“ 2021 m. metinių finansinių ataskaitų rinkinys bei patvirtintas AB „Lietuvos veislininkystė“ 2021 m. pelno (nuostolių) paskirstymas.

Neeiliniame akcininkų susirinkime, kuris įvyko 2022 m. rugpjūčio 29 d., buvo išrinktas AB „Lietuvos veislininkystė“ naujas valdybos narys Karolis Tvaskus.

Pagal AB „Lietuvos veislininkystė“ įstatus, patvirtintus 2021 m. liepos 12 d. neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu (protokolas Nr. 2), Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai.

AB „Lietuvos veislininkystė“ valdybos sudėtis 2022 metais:

1. Modestas Važnevičius, valdybos narys – 2022 01 01 – 2022 12 31 (Žemės ūkio ministerijos teisėkūros ir atstovavimo skyriaus patarėjas);
2. Karolis Tvaskus, valdybos narys – 2022 08 29 – 2021 12 31 (Žemės ūkio ministerijos turto ir viešųjų pirkimų skyriaus vedėjas);

3. Vita Jurgilienė, valdybos narė – 2022 01 01 – 2022 04 21 (Žemės ūkio ministerijos Finansų ir biudžeto departamento Nacionalinės paramos skyriaus vyriausioji specialistė);
4. Giedrius Palubinskas, nepriklausomas valdybos narys – 2022 02 03 – 2022 12 31 (LSMU gyvūnų veisimo katedros vedėjas);
5. Petras Jurkuvėnas, nepriklausomas valdybos narys – 2022 01 01 – 2022 12 31 (UAB „PJ LT“ direktorius);
6. Ligita Ralienė, valdybos pirmininkė – 2022 01 01 – 2022 12 31 (UAB „ORIVAS“ farmacinės veiklos vadovė, Ligitos Ralienės ūkio savininkė).

AB „Lietuvos veislininkystė“ nepriklausomi valdybos nariai renkami vadovaujantis 1998 m. gegužės 12 d. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo Nr. VIII-729 23¹ straipsniu ir Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašą, patvirtintą 2015 m. birželio 17 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 631.

Per ataskaitinius 2022 metus įvyko 11 (vienuolika) valdybos posėdžių, kuriuose buvo apsvarstyti visi valdybos darbo plane numatyti ir metų eigoje iškilę klausimai. Posėdžiuose dalyvavo valdybos nariai:

1. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2022 01 10, dalyvavo visi 4 valdybos nariai.
2. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2022 02 03, dalyvavo visi 4 valdybos nariai.
3. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2022 03 30, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
4. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2022 05 26, dalyvavo visi 4 valdybos nariai.
5. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2022 06 16, dalyvavo visi 4 valdybos nariai.
6. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2022 08 04, dalyvavo visi 4 valdybos nariai.
7. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2022 09 05, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
8. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2022 10 27, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
9. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2022 11 11, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
10. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2022 12 15, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.
11. Valdybos posėdyje, kuris įvyko 2022 12 28, dalyvavo visi 5 valdybos nariai.

Įsigaliojus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. spalio 14 d. nutarimui Nr. 1092 „Dėl Atlygio valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų nariams mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo ir valstybės valdomų įmonių ir savivaldybių valdomų įmonių kolegialių organų narių civilinės atsakomybės draudimo“, pagal AB „Lietuvos veislininkystė“ nepriklausomo valdybos nario atlygio apmokėjimo tvarkos aprašą, patvirtintą visuotinio akcininkų susirinkimo 2021 07 12 sprendimu (protokolas Nr. 2) nepriklausomam valdybos nariui nustatytas

pastovus mėnesio atlygis, t.y. valdybos pirmininkui - 600,00 Eur/mėn, nepriklausomam valdybos nariui – 350,00 Eur/mėn. (Galiojo iki 2022-08-31).

Pagal 2022 m. rugpjūčio 29 d. neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo metu patvirtintą AB „Lietuvos veislininkystė“ valdybos nario atlygio apmokėjimo tvarkos aprašą (protokolas Nr. 3), bendrovės nepriklausomam valdybos nariui ir valdybos nariui, kuris yra kitas atranką inicijuojančio subjekto pasirinktas asmuo, mokamas 25 proc. (1/4) atlygis nuo Bendrovės vadovui nustatyto vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio. Tokiam Bendrovės valdybos nariui, kuris yra Bendrovės valdybos pirmininkas – 35 proc. atlygis nuo Bendrovės vadovui nustatyto vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio; valstybės tarnautojui, einančiam Bendrovės valdybos nario pareigas, mokamas 12,5 proc. (1/8) nuo Bendrovės vadovui nustatyto vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio; vadovo atlygis 2022 m. sudarė 3448 Eur/mėn. (Galioja nuo 2022-09-01).

Bendrovės valdybos nariams 2022 metais buvo priskaičiuotas atlygis už veiklą valdyboje sumoje 25163 Eur.

AB „Lietuvos veislininkystė“ valdybos kompetencija, sprendimų priėmimo tvarka, atsakomybė, taip pat jos narių teisės ir pareigos nesiskiria nuo nurodytųjų Akcinių bendrovių įstatyme ir kituose teisės aktuose.

Bendrovės vadovą renka ir atleidžia iš pareigų, tvirtina pareiginius nuostatus, nustato jo atlyginimą, skatina jį bei skiria nuobaudas Bendrovės valdyba. AB „Lietuvos veislininkystė“ direktorius Gediminas Valiulis dirbo nuo 2012 m. sausio mėn. 2 d. iki 2022 m. gruodžio 31 d. Išsilavinimas aukštasis zootechninis, trisdešimt trijų metų vadovaujamo darbo veislininkystės srityje patirtis. Darbo užmokestis direktoriui 2022 m. buvo skaičiuojamas vadovaujantis AB „Lietuvos veislininkystė“ vadovų darbo užmokesčio tvarka, patvirtinta 2017 m. vasario 2 d., valdybos sprendimu (protokolas Nr.3). Mėnesinės algos pastovioji dalis nustatoma koeficientais (2022m. – 12,7), taikant Lietuvos Respublikos seimo nustatytą Lietuvos Respublikos valstybės politikų, teisėjų, valstybės pareigūnų ir valstybės tarnautojų pareiginės algos bazinį dydį (2022 m. – 181 Eur) ir atsižvelgiant į Bendrovės kategoriją (2022 m. – IV). Mėnesinės algos pastovioji dalis 2022 m. buvo 2298,70 Eur. Mėnesinės algos kintamoji dalis nustatoma metams, atsižvelgiant į praėjusių metų numatytų rodiklių įvykdymą (Bulių spermos pagaminimas, pardavimo pajamos, tenkančios vidutiniam darbuotojui, pardavimo pajamos už bulių spermą, nuosavo kapitalo grąža). Valdybos sprendimu 2022 02 03 (protokolas Nr. 2) 2022 metams nustatyta 50 procentų dydžio mėnesinės algos kintamoji dalis (1149,35 Eur), iš viso vadovo mėnesinis atlyginimas 2022 metais buvo 3448,05 Eur. Direktoriui už gerus darbo rezultatus ir gerą darbo pareigų vykdymą, pasibaigus finansiniams metams ir akcininkui patvirtinus finansinių ataskaitų rinkinį, iš Bendrovės pelno skiriama premija, kurios dydis negali viršyti 4 mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžių.

AB „Lietuvos veislininkystė“ dividendus valstybei už 2022 metus moka pagal Lietuvos Respublikos vyriausybės 2012 m. birželio 6 d. nutarimą Nr. 665 „Dėl valstybės turinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo patvirtinimo“ - skiriant dividendams 70 procentų Bendrovės paskirstytinojo pelno.

1 lentelė. AB „Lietuvos veislininkystė“ akcininkams skirti dividendai (Eur)

Dividendai	2021 m.	2022 m.	Palyginimas, proc.
Valstybei	158964	119334	<24,9
Smulkiesiems akcininkams	1686	1266	<24,9
Iš viso:	160650	120600	<24,9

Didžiausią Bendrovės vertę sukuria jos darbuotojai, todėl didelis dėmesys skiriamas žmogiškųjų išteklių motyvavimui, kvalifikacijos kėlimui. Bendrovėje visiems darbuotojams yra paruošti ir patvirtinti pareigybių aprašymai, kuriuose numatytos darbuotojų pareigos ir teisės bei kvalifikaciniai reikalavimai, būtini einamoms pareigoms atlikti. Bendrovės valdybos sprendimu 2022 m. vasario 3 d. patvirtintas Bendrovės pareigybių sąrašas (valdybos posėdžio protokolas Nr. 2).

2 lentelė. AB „Lietuvos veislininkystė“ pareigybių sąrašas

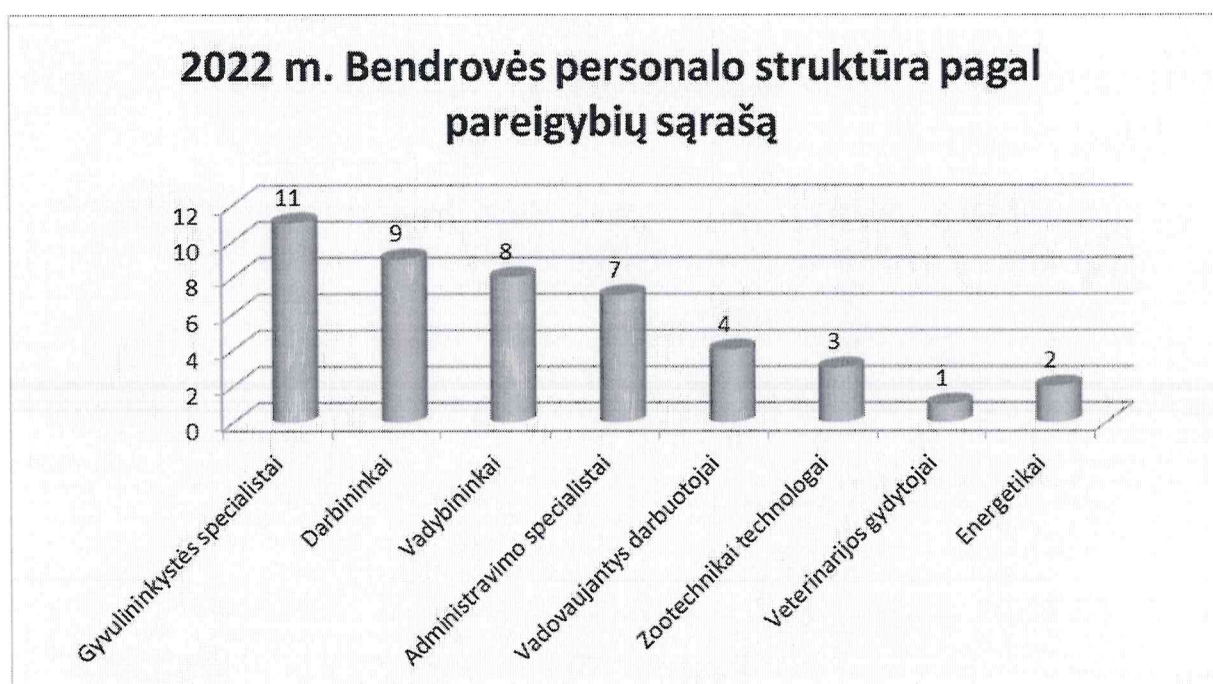
Eil. Nr.	Pareigybių sąrašas	Etatų skaičius
1	Direktorius	1
2	Marijampolės skyriaus viršininkas	1
3	Vyriausiasis buhalteris	1
4	Gamybos skyriaus viršininkas	1
5	Buhalteris-kasininkas	2
6	Zootechnikas technologas	3
7	Veterinarijos gydytojas	1
8	Pardavimų vadovas	1
9	Vadybininkas	8
10	Logistas	3
11	Ūkio dalies vedėjas	2
12	Valytoja-laborantė	2
13	Energetikas	2
14	Bulių prižiūrėtojas	8
15	Kuilių prižiūrėtojas	1
16	Gyvulių sėklintojas	2
17	Mechanizatorius - vairuotojas - pagalbinis darbininkas	4
18	Darbininkas	2
	Viso:	45

AB „Lietuvos veislininkystė“ 2022 12 31 dirbo 35 darbuotojai, iš jų 18 darbuotojų (51 %) dirbo Šiaulių padalinyje ir 17 darbuotojų (49 %) - Marijampolės skyriuje.

Per ataskaitinius metus buvo priimti 6 darbuotojai, tame skaičiuje 2 darbuotojas Šiaulių padalinyje ir 4 darbuotojai Marijampolės skyriuje. 2022 metais buvo atleisti 6 darbuotojai, tame skaičiuje Šiaulių padalinyje 2 darbuotojai ir Marijampolės skyriuje 4 darbuotojai. Vidutinis sąrašinis darbuotojų skaičius 2021 metais buvo 35, 2022 metais – 35 darbuotojai.

Bendrovėje dirba kvalifikuoti specialistai, iš kurių didžioji dalis turi aukštąjį ir aukštesnįjį išsilavinimą. Per ataskaitinį laikotarpį 37 proc. darbuotojų turėjo aukštąjį, 21 proc. - aukštesnįjį išsilavinimą. Dalis darbuotojų pakėlė savo kvalifikaciją kursuose, mokymuose, seminaruose, stažuotėse ir išvykose į užsienio šalis. Bendrovė pasižymi maža darbuotojų kaita.

2 pav. Bendrovės personalo struktūra.

3 lentelė. AB „Lietuvos veislininkystė“ darbo užmokestis (Eur)

Metai	Vidutinis sąlyginis darbuotojų skaičius	Darbo užmokesčio fondas	Vidutinis mėnesio darbo užmokestis
2013	67	435000	541,04
2014	31	290239	780,21
2015	32	338231	880,81
2016	32	375732	978,47
2017	34	396052	970,72
2018	36	424325	982,23
2019	36	605011	1400,49
2020	35	604985	1440,44
2021	31	651487	1751,31
2022	31	751989	2021,48

4 lentelė. AB "Lietuvos veislininkystė" pardavimo pajamų bei visų pajamų struktūra

Pavadinimas	2021.12.31			2022.12.31			Palyginimas +, - pardavimo pajamos
	suma Eur	pardavimo pajamų struktūra %	pajamų struktūra %	suma Eur	pardavimo pajamų struktūra %	pajamų struktūra %	
Bulių sperma	1771279	90	84	2052764	89	86	281485
Sėklinimo priemonės	52597	3	2	61637	3	3	9040
Paslaugos žemės ūkiui	12101	1	1	16731	1	1	4630
Gyvuliai	69052	3	3	61557	3	3	-7495
Augalininkystės produkcija	59334	3	3	104667	5	4	45333
Kuilių sperma	5494	0	0	14323	1	1	8829
Viso pardavimo pajamos	1969857	100	93	2311679	100	97	341822
Ilgalaikio turto perleidimas	0	x	0	0	x	0	0
Nuoma	1059	x	0	2176	x	0	1117
Kt. netip veikla (metalo laužas, kt.)	14428	x	1	27800	x	1	13372
Subsid.už.bulius,išmokosų pasėlius	130033	x	6	38529	x	2	-91504
Viso kitos veiklos pajamos	145520	x	7	68505	x	3	-77015
Finansinė veikla - banko palūkanos	510	x	0	144	x	0	-366
Teigiamas valiutų pokytis	0	x	0	0	x	0	0
Iš viso pajamos	2115887	x	100	2380328	x	100	264441

5 lentelė. AB "Lietuvos veislininkystė" sąnaudų struktūra

Pavadinimas	2021.12.31		2022.12.31		Palyginimas +, - išlaidos Eur
	suma Eur	išlaidų struktūra %	suma Eur	išlaidų struktūra %	
Pardavimo savikaina t.skaičiuje	949229	50	1174011	52	224782
Bulių sperma	849676	45	1035464	46	185788
Gyvuliai	13393	1	15675	1	2282
Augalininkystės produkcija	53593	3	74084	3	20491
Kuilių sperma	5351	0	11516	0	6165
Sėklinimo priemonės	27216	1	37274	1	10058
Viso veiklos sąnaudos	935781	50	1097505	48	161724
Bendrosios administracinės Pardavimo	935587	50	1096925	48	161338
	194	0	580	0	386
Finansinės veiklos	2330	0	526	0	-1804
Neigamas valiutų kurso pokytis	2330	0	526	0	-1804
Iš viso sąnaudos	1887340	100	2272042	100	384702

AB „Lietuvos veislininkystė“ pajamų 2022 metais gauta 2380328 Eur, t.y. 264441 Eur arba 12.5 proc. daugiau lyginant su praeitų metų tuo pačiu laikotarpiu. Pardavimo pajamų 2022 metais gauta 2311679 Eur, iš kurių 1822947 Eur arba 79 proc. pajamų gauta Šiaulių padalinyje ir 488732 Eurai arba 21 proc. Marijampolės skyriuje.

Didžiausią lyginamąjį svorį pajamų struktūroje, t.y. 89 proc. užima pajamos už realizuotą bulių spermą (2022 metais šios pajamos padidėjo 281485 Eur lyginant su praeitų metų tuo pačiu laikotarpiu). Per 2022 metus realizuota 199465 dozės bulių spermos už 2052764 Eur. Vidutinė realizacinė 1 dozės kaina - 10,29 Eur. Lyginant su 2021 metais, realizacinė 1 dozės kaina padidėjo 1,85 Eur arba 22 proc. Šiaulių padalinyje realizuota 124955 dozės. Tai sudaro 63 proc. nuo bendro realizuotų dozių kiekio, vidutinė realizacinė kaina 13,09 Eur už dozę. Marijampolės skyriuje realizuota 74510 dozių, t.y. 37 proc. nuo bendro dozių kiekio, vidutinė realizacinė kaina 5,59 Eur už dozę.

AB „Lietuvos veislininkystė“ 2022 metais gauta parama iš veislininkystės programos už Lietuvoje laikomų jaunų bulių vertinimą sudarė 1492 Eur nuo visų gautų pajamų.

AB „Lietuvos veislininkystė“ sąnaudos 2022 12 31 padidėjo lyginant su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu 384702 Eur, arba 20.4 proc.

Realizuotos bulių spermos savikaina padidėjo 224782 Eur. Žemės ūkio bendrovėms ir ūkininkams 2022 metais dėl didesnio telyčių poreikio buvo parduota 18929 dozės seksuotos bulių spermos, t.y. 6382 dozių arba 50.9 proc. daugiau lyginant su 2021 metais. Seksuotos bulių spermos savikaina 2022 metais buvo 6 kartus didesnė lyginant su kitos realizuotos bulių spermos savikaina.

AB „Lietuvos veislininkystė“ mažėjant sėklinamų karvių skaičiui dirba sudėtingomis konkurencinės rinkos sąlygomis. Lietuvoje 2022 metais bulių sperma prekiavo dar septynios įmonės: UAB „Litgenas“, UAB „Gameta“, UAB „Progenus“, UAB „Agrogenetika“, UAB „Genimpeksas“, UAB „Tripsas“ ir UAB „Gameta LT“.

AB „Lietuvos veislininkystė“ 2022 metais investicijų suma sudarė 10000 Eur. Darbui rinkoje, klientų aptarnavimui įsigytas naudotas automobilis VW PASSAT už 10000 Eur sumą. Per ataskaitinį laikotarpį įsigyti 29 veisliniai buliukai. AB „Lietuvos veislininkystė“ 2022 12 31 buvo 52 veisliniai buliai, tame skaičiuje Šiaulių padalinyje 19 (iš jų 8 – tikrinamieji), Marijampolės skyriuje 33 veisliniai buliai.

Per 2022 metus sukaupta 105819 dozės veislinių bulių spermos.

AB „Lietuvos veislininkystė“ ataskaitiniu laikotarpiu dirbo pelningai, grynasis pelnas 2022 metais – 96346 Eur, t.y. 114527 Eur arba 54,3 proc. mažesnis lyginant su 2021 metais.

Pelno sumažėjimą lėmė negautos subsidijos dėl VĮ „Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras“ pertvarkos, ko pasekoje buvo neįvertinti buliai, negautos subsidijos už tikrinamuosius bulius. Taip pat išaugę energijos kaštai, padidėję bulių laikymo išlaidos.

6 lentelė. Pagrindiniai AB „Lietuvos veislininkystė“
2020 – 2022 metų finansiniai rodikliai (tūkst.Eur.)

Rodiklis	2020 m.	2021 m.	2022 m.
Pardavimo pajamos	1787	1970	2312
Bendrasis pelnas	934	1021	1138
Pelnas prieš apmokestinimą	152	229	108
Grynasis pelnas (nuostoliai)	137	211	96
Nuosavas kapitalas	1607	1717	1653
Nepaskirstytasis pelnas	144	220	163
Atsargos	1056	1114	1256
Per metus gautinos sumos	233	238	277
Ilgalaikis turtas	198	216	197
Trumpalaikis turtas	1750	1876	1877
Iš viso turto:	1951	2095	2078
Trumpalaikės skolos	344	378	425
Veiklos pelningumo koeficientas, %	8,5	11,6	4,7
Nuosavo kapitalo pelningumas (ROE), %	8,7	12,7	5,8
Grynasis pelningumas, %	7,7	10,7	4,2
Turto pelningumas, %	7,0	10,1	4,6
Bulių spermos gamyba, tūkst. dozių	73	142	106
Įvertinta bulių, vnt	2	16	1

Įgyvendinant numatytus Bendrovės tikslus ir uždavinius iškyla įvairūs pavojai ir rizikos. Galimi pavojai ir jų valdymo principai pateikti 7 lentelėje.

7 lentelė. Galimi pavojai įgyvendinant strateginius planus.

Eil. Nr.	Uždavinys	Galimi pavojai	Pavojų valdymo būdai
1.	Gaminant pagal naujausias technologijas užšaldytą bulių spermą, nuolat didinti pardavimų pajamas.	Užkrečiamų ligų plitimo galimybė, pieno supirkimo kainų mažėjimas.	Griežtai laikytis veterinarinių – sanitarinių reikalavimų, ieškoti naujų rinkų spermos pardavimui.
2.	Sustiprinti Bendrovės rinkodarą ir naujų klientų pritraukimą	Labai mažas kontroliuojamų karvių skaičius.	Kuo platesnis geriausiai įvertintų bulių panaudojimas. Naujų rinkų ir klientų paieška Lietuvoje ir užsienyje.
3.	Kuilių spermos pardavimo rinkos išsaugojimas.	Prekybos apimčių mažėjimas dėl šiuo metu siaučiančių kiaulių užkrečiamų ligų.	Griežtai laikytis veterinarinių – sanitarinių reikalavimų, ieškoti naujų rinkų spermos pardavimui.
4.	Technologijų ir technikos modernizavimas.	Spermos gamybos padalinio likvidavimas.	Naujų technologijų diegimas ir tobulinimas.
5.	Specialistų kompetencijos ugdymas, kvalifikacijos kėlimas ir jų tęstinis mokymas.	Kvalifikuotų specialistų perėjimas dirbti į konkuruojančias įmones.	Pastovi investicija į kvalifikuotų darbuotojų darbo sąlygų gerinimą.

Rizikos valdymas Bendrovėje – tai sisteminis valdymo procedūrų ir priemonių taikymas, siekiant nustatyti ir valdyti tikėtinus įvykius, kurie gali reikšmingai paveikti Bendrovės veiklą, taip pat suteikti pakankamą užtikrinimą, kad veiklos tikslai bus pasiekti.

Bendrovės finansinės rizikos valdymo aprašas, patvirtintas 2014 m. gruodžio 22 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-18, apibrėžia principus, taikytinus formuojant Bendrovės finansinės rizikos valdymo politiką. Bendrovėje rizikos vertinimas ir valdymas nereglamentuojamas šiuo vienu atskiru dokumentu, tačiau rizikos vertinimas ir valdymas vykdomas remiantis atitinkamais Lietuvos Respublikos teisės aktais bei gera praktika. Vertinant ir valdant Bendrovės finansinės veiklos riziką pastoviai atliekama finansinių santykinų rodiklių analizė (likvidumo rodiklių ir mokumo rodiklių analizė) (7 lentelė) ir įvertinama Bendrovės bankroto tikimybė (8 lentelė).

8 lentelė. **Bendrovės 2020 – 2022 m. finansinių santykinų rodiklių analizė.**

Eil. Nr.	Metai	2020 m.	2021 m.	2022 m.
	Rodikliai			
1.	Likvidumo rodikliai	Šie rodikliai parodo bendrovės gebėjimą vykdyti trumpalaikius įsipareigojimus. Kuo rodiklio reikšmė didesnė, tuo bendrovės gebėjimas vykdyti trumpalaikius įsipareigojimus yra tvirtesnis, bendrovė laikoma patikimesnė. Likvidumas – vertybinių popierių arba materialinių vertybių pavertimo grynaisiais pinigais galimybė, bendrovės sugebėjimas laiku atsiskaityti.		
1.1.	Bendrasis likvidumo koeficientas	5,10	4,97	4,42
1.2.	Absolūtus likvidumo koeficientas	1,35	1,39	0,81
1.3.	Kritinis likvidumo koeficientas	2,03	2,02	1,47
1.4.	Grynojo apyvartinio kapitalo koeficientas	1,27	1,31	1,59
2.	Mokumo rodikliai	Mokumo rodikliai plačiau nei likvidumo rodikliai leidžia spręsti apie bendrovės trumpalaikio ir ilgalaikio mokumo galimybes. Skirtumas tarp mokumo ir likvidumo rodiklių yra tas, kad likvidumo rodikliai vertina tik trumpalaikius įsipareigojimus ir trumpalaikį turtą. Mokumas – bendrovės sugebėjimas grąžinti skolas, suėjus jų mokėjimo terminui.		
2.1.	Bendrasis mokumo koeficientas	4,67	4,54	3,89
2.2.	Skolos – nuosavybės koeficientas	0,21	0,22	0,26
2.3.	Įsiskolinimo koeficientas	0,18	0,18	0,20
2.4.	Manevringumo koeficientas	1,09	1,09	1,14

Atlikus AB „Lietuvos veislininkystė“ 2020 – 2022 m. lyginamąją finansinių santykių rodiklių analizę, galima daryti tokias išvadas:

Įvertinus Bendrojo likvidumo koeficientą, kuris parodo Bendrovės galimybę įvykdyti trumpalaikius įsipareigojimus, panaudojus turimą trumpalaikį turtą, analizė rodo, kad Bendrovė 2020 – 2022 m. neturi sunkumų, potencialių finansinių problemų ir nepajėgumo beveik iškart apmokėti skolų. Absoliutus likvidumo koeficientas parodo, kokią dalį trumpalaikių įsipareigojimų Bendrovė galėtų skubiai padengti kritiniu atveju, pasinaudodama faktiškai turima pinigų suma. Koeficiento dydis parodo, kiek 1 (vienas) trumpalaikių įsipareigojimų euras dengiamas pinigais ir jiems prilygintomis lėšomis. 2020 – 2022 m. šis koeficientas yra aukštas, o tai rodo, kad Bendrovė neturi problemų laiku atsiskaityti su partneriais ar tiekėjais. Kritinio likvidumo koeficiento dydis parodo, kiek 1 (vienas) trumpalaikių įsipareigojimų euras dengiamas greitai realizuojamu trumpalaikiu turtu (atėmus atsargas). Šis rodiklis 2020 - 2022 m. yra pakankamas, todėl Bendrovė neturėtų susidurti su trumpalaikio likvidumo problemomis.

Atlikta Bendrojo mokumo koeficientų reikšmių, kurios parodo, kiek 1 (vienam) Bendrovės skolos eurui tenka nuosavo kapitalo, analizė, rodo, kad Bendrovės 2020 - 2022 m. šis koeficientas yra labai aukštas ir tai yra teigiamas rezultatas, nes tai rodo, kad Bendrovės nuosavos lėšos stipriai viršija skolintas. Bendrovės Skolos – nuosavybės koeficiento, kuris parodo, kiek eurų trumpalaikių ir ilgalaikių skolų tenka vienam nuosavo kapitalo eurui, reikšmės 2020 - 2022 m. yra gerokai žemiau 0,5 ir tai rodo, kad kuo šio rodiklio reikšmė mažesnė, tuo Bendrovės padėtis mokumo atžvilgiu yra geresnė. Bendrovės Įsiskolinimo koeficiento, kuris parodo, kiek 1 (vienam) turto eurui tenka skolų, reikšmės yra žemos, o kuo rodiklio reikšmė žemesnė, tuo skolos daugiau padengtos turtu. Manevringumo koeficientas parodo, kokią nuosavo kapitalo dalį sudaro trumpalaikis turtas. Bendrovės manevringumo reikšmės yra virš 0,5 ir tai laikoma, kad padėtis yra gera.

9 lentelė. Bendrovės 2020 – 2022 m. bankroto tikimybės vertinimas.

Eil. Nr.	Rodikliai	Metai		
		2020 m.	2021 m.	2022 m.
1.	E. Altmano bankroto tikimybės rodiklis Z	3,70	3,79	3,45

E. Altmano bankroto tikimybės rodiklio **Z** reikšmių paaiškinimas:

$Z < 1,1$ – bankroto tikimybė yra labai didelė;

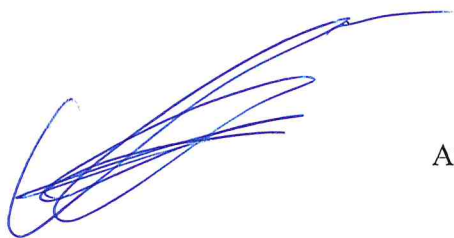
$1,1 \leq Z \leq 2,59$ – bankrotas yra įmanomas;

$Z \geq 2,6$ – bankroto tikimybė labai maža.

Taigi, atlikti skaičiavimai pagal A. Altmano bankroto tikimybės rodiklio (Z) metodiką, rodo, kad Bendrovės bankroto tikimybė 2020 – 2022 m. tikimybė buvo ypatingai maža.

AB „Lietuvos veislininkystė“ vykdydama Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašą, patvirtintą LRV 2010 m. liepos 14 d. Nr. 1052, apskaitą tvarko pagal apskaitos standartus, rengia 6 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinį ir metinių finansinių ataskaitų rinkinį bei metinį pranešimą. Metinis finansinių ataskaitų rinkinys audituojamas. Bendrovė metinį pranešimą bei metinių ir tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius ir metinių finansinių ataskaitų nepriklausomo auditoriaus išvadą nustatytais terminais pateikia LR Žemės ūkio ministerijai Skaidrumo gairių nustatytu laiku ir paskelbia viešai savo internetinėje svetainėje.

Direktorius

Audrius Karnišauskas